

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ปรากฏในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย

THE EIGHT DESIRABLE CHARACTERISTICS IN THE BASIC EDUCATION CORE CURRICULUM B.E. 2551 AS FOUND IN THE SHORT STORY OF SEA-WRITE AWARD OF THAILAND: KO KONG SAI

อภินันท์ สิริรัตนจิตต์ / APHINANT SIRIRATTANAJITT
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
FACULTY OF LIBERAL ARTS AND EDUCATION, HATYAI UNIVERSITY

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ รัญญา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ รัญญา ซึ่งประกอบด้วย 12 เรื่องสั้นย่อย ผลการศึกษา พบว่า เนื้อหาเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ รัญญา มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 5 ประการ จาก 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย อยู่อย่างพอเพียงและมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ไม่ปรากฏ ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ไพฑูรย์ รัญญา

Abstract

This research article aimed to study content of the short story of the S.E.A. Write Award, "KO KONG SAI," by Paitool Thanya with The Eight Desirable Characteristics in the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551. The study used content analysis method to analyze the short story of the S.E.A. Write Award "KO KONG SAI," by Paitool Thanya which consisted of 12 short stories.

The study found that the content of the short story of the S.E.A. Write Award "KO KONG SAI" by Paitool Thanya appeared five of the Eight Desirable Characteristics in the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551. They were to being love in nation, religion, and the king, honesty, disciplinary, sufficient living and intending to the work. While other three of attention in learning, to love in being Thais and public mind did not appear in the content.

Keywords: Desirable Characteristics, the short story of the S.E.A. Write Award, Paitool Thanya

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ เมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาแล้ว จะเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านการจัดการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปรากฏในตัวผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 3) โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ จะผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 5) วิธีการหนึ่ง ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียน คือ การใช้หนังสือเป็นสื่อ เพราะ เมื่อผู้เรียนได้อ่านหนังสือแล้ว นอกจากจะทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและได้รับความรู้ประเภทต่าง ๆ ที่สนองความความหวัง หนังสือจะทำให้ข้อคิด คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ตลอดจนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อบังคับเพื่อปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้ง หนังสือ จะมีส่วนช่วยในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ ดังที่ นิศา ชูโต และกล่อมจิตต์ พลายเวช (2527: 4) กล่าวว่า เมื่อผู้เรียนได้อ่านหนังสือ นอกจากจะได้รับ ความสนุกสนานเพลิดเพลินและสาระความรู้ประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยแล้ว เขาจะได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์บางประการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในปัจจุบันการอ่านหนังสือของผู้เรียนในสถานศึกษา ยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง เพราะผู้เรียนจำเป็นต้องอ่านแบบเรียน ตำราเรียน เพื่อให้เกิดความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งปลูกฝังไว้ในแบบเรียน อันเป็นหน้าที่หลักของแบบเรียน อนึ่งจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือวรรณกรรมเรื่องสั้น รางวัลซีไรต์ ในฐานะเป็นสื่อการอ่านของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ยังไม่มีปรากฏชัด ว่า ครูผู้สอน ได้ใช้หนังสือเรื่องสั้น รางวัลซีไรต์ เป็นสื่อการอ่าน หรือมีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน แต่เมื่อพินิจถึงคุณค่าของหนังสือวรรณกรรม ซึ่งควรจะได้รับการยกระดับการใช้ประโยชน์มาสู่การศึกษา ในฐานะเป็นสื่อการเรียนการสอน และการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน เพราะความสำคัญของวรรณกรรม เรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ เป็นวรรณกรรมที่ทรงคุณค่า ผ่านการเลือกสรรจากคณะกรรมการและเกณฑ์การตัดสินที่มีคุณภาพสูง ประกอบกับการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หนังสือ หรือแบบเรียนต่าง ๆ ย้อนหลังไป 5 ปี พบว่ามีเพียงจำนวนน้อยมาก แต่ยังคงปรากฏผลงานวิจัยในลักษณะนี้ อาทิ ปัญจพล ธิดา (2557) ได้ศึกษา เรื่อง การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษา และจิราพร พรายมณี (2553) ได้ทำการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจากโจทย์ปัญหาในหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ระดับ ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า แนวคิดหรืองานวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ มาใช้เป็นสื่อในการอ่านหรือเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยังมีจำนวนน้อยมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาวิจัยถึงการนำวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน มาเป็นสื่อทางเลือกในการอ่านและสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แก่ผู้เรียน และ

เพื่อให้ครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีทางเลือกในการใช้วรรณกรรมเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้

วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน เป็นรางวัลที่จัดมอบเป็นประจำทุกปี แก่นักประพันธ์ใน 10 ประเทศอาเซียน ซึ่งความสำคัญของรางวัลซีไรต์นี้ มีวัตถุประสงค์ของรางวัลซีไรต์ เป็นไปเพื่อแสดงความสามารถสร้างสรรค์ของนักเขียนกลุ่มอาเซียน ในด้านความรู้ทางวรรณกรรม เพื่อเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของวรรณศิลป์แห่งอาเซียน และเพื่อเป็นการส่งเสริมรับรองเกียรติทางวรรณกรรมของนักเขียน รวมทั้งเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มนักเขียนและประชาชนทั่วไปในกลุ่มประเทศอาเซียน (สมาคมภาษาและหนังสือ แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547: 1) วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ที่จัดประกวดในประเทศไทย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ และนวนิยาย เมื่อกล่าวถึงเฉพาะเรื่องสั้น จัดได้ว่าเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ในการจัดประกวดซึ่งได้รับความนิยมและตอบรับจากนักเขียนจำนวนมากมาย ซึ่งความสำคัญของเรื่องสั้นในยุคปัจจุบันนั้น สันติภาพ ชารมย์และคณะ (2554: 58) กล่าวว่า เรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีความเคลื่อนไหวมากที่สุดในปัจจุบัน เพราะเรื่องสั้นมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย ทั้งนักเขียน แนวการเขียนและรูปแบบการเขียนในด้านกลวิธีการเล่าเรื่อง สำหรับเรื่องสั้น รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประเทศไทย ที่มีความเคลื่อนไหวและได้รับการตีพิมพ์มาครั้ง เล่มหนึ่ง คือ หนังสือรวมเรื่องสั้น ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา ซึ่งรวมเรื่องสั้นเล่มนี้ประกอบด้วยเรื่องสั้น รวม 12 เรื่อง ซึ่งภาพรวมเนื้อหาของเรื่องสั้นเรื่องนี้ ไพฑูรย์ ธัญญา เจ้าของผลงานได้นำเสนอให้เห็นถึงชีวิต และธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสากล ดังเช่น มนุษย์ทั่วไปในโลกนี้ จะเป็นและ ในขณะที่เดียวกัน การมีสีสันของท้องถิ่น และ ความเป็น ไทยทั้งในด้านถ้อยคำและการใช้ฉากอันเป็นท้องเรื่อง เนื้อเรื่อง มีความหลากหลายแสดงปัญหาและแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิตในหลายเรื่อง เช่น คนบนสะพาน บ้านใกล้เรือนเคียง และเพื่อนบุญ ที่ได้สะท้อนธาตุแท้ของคน ส่วนเรื่องคำพยากรณ์และนกเขาไฟ ได้เน้นความคิด ความเชื่อของคนในชนบทที่แสดงถึงสัจธรรมของชีวิต ซึ่งสำนวนที่ใช้สามารถให้ผู้อ่านได้สัมผัสอย่างสมจริง (อภินันท์ สิริรัตนจิตต์, 2557: 64)

ด้วยความสนใจติดตามความเคลื่อนไหวเรื่องสั้น รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประเทศไทย ประกอบกับสภาพปัญหาที่เห็นว่า มีการนำเรื่องสั้น รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ซีไรต์ ประเทศไทย มาใช้เป็นสื่อการอ่านและการเรียนการสอนอยู่น้อย ผู้วิจัย จึงเห็นว่า ควรได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ปรากฏ ในหนังสือเรื่องสั้น รางวัลซีไรต์ ของประเทศไทย เรื่อง ก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการใช้วรรณกรรมเป็นสื่อการอ่านและเป็นกลวิธีสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนวิธีหนึ่ง และเพื่อสร้างสื่อทางเลือกให้กับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีสื่อทางเลือกในการใช้วรรณกรรม เป็นฐานในการออกแบบการเรียนรู้ ที่มีคุณค่าและมีความหมายต่อผู้เรียน รวมทั้งเป็นการนำความรู้ทรัพยากรหนังสือ ที่ทรงคุณค่า มาสู่การเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาเรื่องสังฆาวาสวรรค์ ชุตกอกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเอกสาร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องสังฆาวาสวรรค์ ชุตกอกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 35 พ.ศ. 2551) ซึ่งมีแบบวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องสั้น เป็นเครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบวิเคราะห์ดังกล่าว สร้างขึ้นจากคำนิยามศัพท์และตัวชี้วัดพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) แล้วใช้การพรรณนาวิเคราะห์ประกอบ โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาความสอดคล้องได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสอดคล้องของเนื้อหาเรื่องสังฆาวาสวรรค์ ชุตกอกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า

หนังสือรวมเรื่องสังฆาวาสวรรค์ ชุตกอกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา ซึ่งประกอบด้วย 12 เรื่องสั้นย่อย ได้แก่ 1) คนบนสะพาน 2) คนต่อนก 3) เพื่อนบุญ 4) คีตชีวิต...และเลือดเนื้อ 5) ผู้ประทุษร้าย 6) อุบาทว์ 7) คำพยากรณ์ 8) เรือหาปลาเที่ยวสุดท้าย 9) นกเขาไฟ 10) ความตกต่ำ 11) ก่อกองทราย และ 12) บ้านใกล้เรือนเคียง ซึ่งทั้ง 12 เรื่องนี้ ได้ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 5 ประการ จาก 8 ประการ ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบการพรรณนาวิเคราะห์ จากมากไปหาน้อยตามลำดับ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยเฉพาะความรักภักดีต่อศาสนา ซึ่งผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องสั้นย่อย พบว่า เรื่องสั้นความตกต่ำ ซึ่งเป็นเรื่องราวความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่บ้าน คนเก่า ซึ่งเป็นผู้ยึดมั่นศรัทธาในศาสนาอิสลาม กับผู้ใหญ่บ้านคนใหม่ ซึ่งใช้อำนาจของเงินและวัตถุนิยม เป็นเครื่องมือให้ชนะการเลือกตั้ง จนก่อให้เกิดความขัดแย้งและความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน โดย ในเรื่องสั้นความตกต่ำ (ข้อความในหน้า 145) ได้แสดงถึงความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านนี้ ตามปรากฏในข้อความว่า ทุก ๆ อย่างมันจะ

ต้องคืนดี อะไรที่เคยเปลี่ยนแปลงไปจากครรลองอันชอบธรรม จะต้องหวนสู่อารยเก่า ๆ อีกครั้ง นี่เป็นความเชื่อของโต๊ะซิดิง ชายชรา ยังคงเชื่อมั่นในวิถีทางแห่งอัลเลาะห์ และ ในเรื่องสั้นเดียวกัน (ข้อความในหน้า 151) ที่ว่า โต๊ะซิดิง ยังเชื่ออีกอย่างหนึ่ง ว่า อะไรก็ตาม ที่อายีสัน ได้อุตรสร้างขึ้นมา โดยผิดไปจากจารีตอันดีงาม มันจะต้องไม่ยั่งยืน และ ข้อความในเรื่องสั้นเดียวกันนี้ (ข้อความในหน้า 150) ที่ว่า ชีวิตของโต๊ะซิดิง ไม่มีอะไรที่พิเศษไปจากคนอื่น ๆ หากจะมีบ้าง ก็เพียงแต่ โต๊ะซิดิง มีอัลเลาะห์อยู่ในวิญญาณ มีคุณความดีและความเมตตาอยู่ในใจ มีความเอื้ออาทรอยู่ในสายเลือดและมีความอ่อนโยนอยู่ในที่ริมฝีปาก จากข้อความทั้ง 3 ในเรื่องสั้นความตกต่ำนี้ แสดงให้เห็นว่า ตัวละครคือ โต๊ะซิดิง มีพฤติกรรมด้านความรักภักดี โดยตระหนักและศรัทธาต่อพระเจ้าตามศาสนาของตน (คือศาสนาอิสลาม) ซึ่งพฤติกรรมนี้ มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งนิยามความหมายไว้ในส่วนของรักศาสนา หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีที่ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา โดยโต๊ะซิดิง ได้แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านนี้ โดยได้นำคำสอนทางศาสนามาไตร่ตรอง จนตกผลึกเป็นความคิด แล้วถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ทางศาสนานั้นสู่ผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมของข้อความในเรื่องสั้น เรื่องความตกต่ำ ถือเป็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาเรื่องสั้นกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านนี้ ส่วนเรื่องสั้นย่อย ในเรื่องเรือหาปลาเที่ยวสุดท้าย ได้ปรากฏเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เช่นกัน แต่เป็นความศรัทธาในศาสนา ซึ่งพบข้อความที่ตัวละครได้ปฏิบัติตนตามศาสนพิธีกรรมในศาสนาอิสลาม (ข้อความในหน้า 113) ความว่า ชายชรา จึงเริ่มพิธีละหมาดของแกบัง และกว่าจะเสร็จสิ้นการประกอบศาสนกิจประจำวัน ฟ่ำเบื่องตะวันตกก็เรือเรื่องขึ้นมากแล้ว ซึ่งพฤติกรรมของชายชรา ในเรื่องสั้นนี้ มีอาชีพเป็นชาวประมง แต่มีความรักภักดี มีความศรัทธาในวัตรปฏิบัติตามหลักศาสนา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรักศรัทธาต่อศาสนา อันสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านนี้ รวมทั้งจากเรื่องสั้นย่อย เรื่องเพื่อนบุญ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเพื่อนรักสองคน ที่ได้บวชเรียนเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา แต่มีสถานภาพต่างกัน คือ เป็นเจ้าอาวาสคนหนึ่งและเป็นพระลูกวัดคนหนึ่ง ข้อความที่แสดงถึงความรักและตระหนักในคำสอนทางพระพุทธศาสนาในเรื่องสั้นเพื่อนบุญนี้ (ข้อความในหน้า 52) ความว่า จิตใจของคนเราก็มือนกับดินนั่นแหละ กิเลสตัณหา อันทำให้จิตใจเศร้าหมอง เปรียบได้ดังขยะ ซึ่งขอบแต่จะหล่นร่วงลงมาจากลานดิน หากเราไม่พยายามกวาดออกไปเสียบ้าง ก็ทำให้จิตใจกรุงรังด้วยขยะกิเลส เพราะเรามีไม้กวาดอยู่ในมือแล้ว หลักธรรมวินัยคือไม้กวาดวิเศษ ฉะนั้น จงหมั่นแผ้วกวาดขยะในลานใจและลานวัดอย่าได้วัน จึงจะได้ชื่อว่า บวชมาแล้วไม่สูญเปล่า โดยข้อความดังกล่าวที่หลวงพ่อบุญมีสถานภาพเป็นลูกวัด และเป็นเพื่อนบุญกับเจ้าอาวาส ได้ระลึกถึงสังขาร โดยเปรียบเทียบจิตใจคนกับกิเลส ที่ต้องรู้จักระงับ ขัดเกลาล้างใจให้มีความบริสุทธิ์ โดยอาศัยหลักธรรมทางศาสนาเป็นเครื่องมือในการชำระ ในขณะที่ตนได้กวาดขยะในลานวัด ซึ่งข้อความนั้นแสดงถึงการรำลึกถึงในคำสอนในพระพุทธศาสนา เป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ในส่วนของความศรัทธาต่อศาสนา อธิบายได้ว่า

พฤติกรรมของตัวละครหลัก ในเรื่องสั้นย่อ เรื่องความตกต่ำ เรื่องเรือหาปลาเที่ยวสุดท้าย และ เรื่องเพื่อนบุญ ต่างได้แสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยเฉพาะกับการนำหลักธรรม คำสอนทางศาสนา มาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต แสดงให้เห็นว่า นักเขียนรางวัลซีไรต์ ได้นำประสบการณ์และความรู้จากวิถีชีวิตที่มีพื้นเพทางศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม มาเป็นเนื้อหาในการนำเสนอผู้ร้อยเป็นเรื่องราวในเรื่องสั้น จึงสะท้อนถึงความโดดเด่นในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ได้ปรากฏเนื้อหาเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ด้าน ซื่อสัตย์ สุจริต จากการวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องสั้นย่อ เรื่องคนต่อนก (ข้อความในหน้า 37) ความว่า ญามินห์พูดกับนกตัวโปรด นกต่อของเขาเหมือนเข้าใจ ก่อนจะนำไปแขวนไว้ที่กิ่งมะพร้าว แล้วปล่อยให้ นกล่าพอง ขานเรียกคู่ไปตามประสาของมัน ซึ่งข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ สุจริตของญามินห์ ตัวละครสำคัญที่ประกอบอาชีพเป็นคนต่อนก โดยมีได้คิดทุจริตต่ออาชีพหรือคิดร้ายต่อนกของตนเอง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ เพราะการสื่อสารกับนกต่อ เพื่อให้คนต่อนกได้ทำหน้าที่ของนก ถือว่าเป็น การสื่อสารที่ทำให้เกียรติระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกัน นับเป็นความซื่อสัตย์ที่สิ่งมีชีวิตจะพึงปฏิบัติต่อกันด้วยความเอื้อเฟื้อ โดยข้อความที่ปรากฏในเรื่องสั้นตามการพรรณานี้ แสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์สุจริตของตัวละคร ในเรื่องสั้น ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านซื่อสัตย์ สุจริต สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า นักเขียนรางวัลซีไรต์ ได้นำเรื่องราววิถีชีวิตของผู้นกในสังคมชนบท ที่ตนได้เคยเป็นอยู่ร่วมด้วย อันเป็นสังคมแห่งความใสซื่อ บริสุทธิ์ มานำเสนอเป็นเรื่องราวของเรื่องสั้น ซึ่งสะท้อนถึงการมีความซื่อสัตย์ สุจริต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการ ด้านมีวินัย ได้ปรากฏเนื้อหาเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย จากวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องสั้นย่อ เรื่องคนบนสะพาน (ข้อความหน้า 24) ความว่า การจูงวัว เป็นหน้าที่ที่ถนัดอย่างหนึ่งของคนเลี้ยงวัว ที่ต้องทำเกือบทุกเช้า จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คนเลี้ยงวัว มีพฤติกรรมปกติที่แสดงถึงวินัย ต่อหน้าที่การงาน คือการจูงวัว พาวัวเดินออกกำลังกายทุกเช้า เพราะการกระทำสิ่งใดเป็นปกติตามหน้าที่ เป็นไปด้วยความไม่บังคับ ถึงแม้จะมีค่าจ้างเป็นสินจ้าง แต่หากคนเลี้ยงวัวไม่มีวินัย ในการทำหน้าที่ของคนเลี้ยงวัว ก็ย่อมเป็นปัญหาต่อหน้าที่การงานของเขา และจากเรื่องสั้นย่อ เรื่องเพื่อนบุญ (ข้อความในหน้า 52) ซึ่งมีเนื้อหาเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย ความว่า ไบไม่ร่วงทุกวัน หลวงพ่อก็กวาด ทุกวันวันต้นไม้มีหลายต้น แต่คนกวาด กลับมีเพียง คนเดียว จึงกวาดเท่าไร ๑ ก็ไม่รู้หมด จากข้อความดังกล่าว แสดงให้เห็นพฤติกรรมของหลวงพ่อ ซึ่งเป็นตัวละครหลักในเรื่องสั้นนี้ มีพฤติกรรมที่ทำปกติต่อหน้าที่ คือกวาดต้นไม้ เพราะพฤติกรรมของหลวงพ่อ ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย อันเป็นพฤติกรรมที่กระทำด้วย ความสมัครใจ โดยไม่ได้มีการบังคับ แต่เกิดจากความสำนึกที่ดีต่อหน้าที่อย่างมีวินัย จากพฤติกรรมของตัวละครจากเรื่องสั้น เรื่องคนบนสะพานและเรื่องเพื่อนบุญ แสดงให้เห็นว่า นักเขียนรางวัลซีไรต์ มีมุมมอง ที่ละเอียดอ่อนต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลตามสถานภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมีวินัยต่อการปฏิบัติงานของตนเองตามหน้าที่ อันเป็นกิจกรรมตามชีวิตประจำวัน ซึ่งตัวละครของเรื่องสั้นทั้งสองเรื่องนี้ ได้สะท้อน

ถึงความมีวินัยของนักเขียน ที่ได้ถ่ายทอดพฤติกรรมความมีวินัยนี้ผ่านตัวละครสำคัญที่ใช้ในการเล่าเรื่องสั้น ให้ดูมีชีวิตชีวา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ได้ปรากฏเนื้อหาเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียง จากเรื่องสั้นย่อ เรื่องคนบนสะพาน (ข้อความหน้า 23) ความว่า ทุกเช้าต้องออกวิ่งไปพร้อมกับวัว ทำให้เจ้านายยอมทุ่มเท เลี้ยงดู เพื่อจะได้ค่าจ้างวันละสามสิบบาท จากข้อความดังกล่าว จะเห็นได้ถึงพฤติกรรมของคนเลี้ยงวัว ที่มีความพึงพอใจต่อการเลือกประกอบอาชีพ คือการเลี้ยงวัว ด้วยความที่ตัวละครได้เลือกประกอบอาชีพดังกล่าว อาจเกิดจากการตระหนักต่อการหาเลี้ยงชีวิตอย่างพอเพียง คือความพึงพอใจที่จะใช้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง จากเรื่องสั้นย่อ เรื่องเรือหาปลาเที่ยวสุดท้าย (ข้อความในหน้า 121) ความว่า ไม่จำเป็นต้องมีสวนลากดอก ไร่แถม แคดักลอมดักไข่น้ำทะเล ก็พอกิน มีงอย่าเพ็งดูแคลนเครื่องมือหากินเก่า ๆ เหล่านี้ ซึ่งข้อความดังกล่าว เป็นคำพูดของชายชรา ที่มีความคิดเห็นว่า การประกอบอาชีพประมง ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือประมงใหญ่โตเหมือนสวนลากของเรือใหญ่ เพราะการใช้แคดวนลากธรรมดา ลอมหรือไซดักปลา ก็เพียงพอแล้วที่จะทำมาหากินประกอบอาชีพประมงได้ ซึ่งข้อความข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่า ชายชรา ซึ่งเป็นตัวละครที่กล่าวข้อความนั้น เป็นผู้ยึดด้วยวิถีความพอเพียง ซึ่งเนื้อหาของเรื่องสั้นนั้น สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียง ส่วนเรื่องสั้นย่อ เรื่องนกเขาไฟ (ข้อความในหน้า 132) ความว่า แม่ต้องตื่นตั้งแต่ตีห้า เพื่อเตรียมต้มข้าวไว้สำหรับมัน และหลังจากที่ทำกับข้าวเมื่อเช้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว แม่ก็จะออกจากบ้านไปพร้อมกับมัดและกระสอบเก่า ๆ เพื่อไปตัดผักบุ้งหรือไม้ก้านบนนาผสมข้าวให้หมูกิน กระนั้น ผมก็ยังเห็นแม่มีความสุขและพอใจกับการได้เลี้ยงหมูทั้งสองตัว จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของแม่ ที่มีความพึงพอใจในชีวิตอยู่อย่างพอเพียง ด้วยการเลี้ยงหมูด้วยอาหารที่มีตามสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว โดยพฤติกรรมความเป็นอยู่อย่างพอเพียงของแม่นั้น มีความพึงพอใจที่จะกระทำด้วยความสุข ด้วยการหาอาหารจากพืชผักที่มีตามพื้นบ้านของตน ให้หมู ที่เลี้ยงดูได้กิน ซึ่งเนื้อหาของเรื่องสั้นที่ปรากฏเป็นข้อความข้างต้นนั้น สะท้อนถึงพฤติกรรมที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียง จากพฤติกรรมตัวในเรื่องสั้นข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความคิดของนักเขียนรางวัล ซีไรต์ ที่ได้ สะท้อนภาพวิถีชีวิตชนบทของสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมเกษตร อันมีลักษณะความเป็นอยู่แบบพอเพียงตามสภาพของพื้นที่ จนผูกเรื่องราวได้เรื่องสั้นที่เปี่ยมไปด้วยแนวคิดพอเพียง อันเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการปลูกฝังคนไทย ให้ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน มุ่งมั่นในการทำงาน ได้ปรากฏเนื้อหาเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน จากเรื่องสั้นย่อ เรื่องก่อกองทราย (ข้อความในหน้า 165) ความว่า เด็กหญิงไม่สิ้นความตั้งใจ แม้ว่า เจตีย์ทรายของเธอ ต้องพังไปหลายครั้ง หากแต่แรงมือหนักขึ้น และในเรื่องสั้นเดียวกัน (ข้อความหน้า 164) ความว่า เด็กหญิงเลิกสนใจเด็กพวกนั้นอีกต่อไป เธอหันมาคุยทรายชิ้นใหม่ แล้วลงมือก่อเป็นรูปเจดีย์อีก รั้วคลื่นโหมกระหน่ำมาไม่หยุดยั้ง ทำให้เธอไม่อาจก่อขึ้นได้ง่าย ๆ กระนั้น เด็กหญิง ก็ไม่สิ้นความพยายาม จากข้อความทั้ง 2 ข้อความ แสดงถึงพฤติกรรมของเด็กผู้หญิงในเรื่องสั้นนั้น ที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน คือพยายามก่อเจดีย์

ทรายที่ริมแม่น้ำ อย่างไม่ย่อท้อ แม้จะมีคลื่นจากแม่น้ำซัดมา ทำให้เจดีย์ทรายพังไปหลายครั้ง แต่เด็กผู้หญิง ยังมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่ตั้งใจอย่างไม่ลดละ ซึ่งข้อความในเรื่องสั้นนี้ สะท้อนให้เห็นความมุ่งมั่นในการทำงาน อันเป็นพฤติกรรมของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อนี้ จากเรื่องสั้นย่อย เรื่องเรือหาปลาเที่ยวสุดท้าย ได้ปรากฏเนื้อหาเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน (ข้อความในหน้า 121) ความว่า *เย็นนี้เอาเรือให้กู เตรียมหลอมและไม้หลักไว้ด้วย กูจะออกเล จากพฤติกรรมของข้อความดังกล่าวที่ชายชรา ซึ่งเป็นตัวละครในเรื่องสั้นเรือหาปลาเที่ยวสุดท้าย มีความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพประมง โดยขอร้องให้ลูกชายนำเรือและอุปกรณ์จับปลาเตรียมไว้ให้เพื่อให้ตนเองได้ออกเรือไปจับปลา เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่า การประกอบอาชีพประมงด้วยเครื่องมือธรรมดา แต่เต็มเปี่ยมไปด้วยความตั้งใจสูง ย่อมทำให้การประกอบอาชีพชาวประมงต่อไปได้ ซึ่งข้อความในเรื่องสั้นข้างต้นนี้ ได้สะท้อนพฤติกรรมของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และตัวอย่างการเล่าเรื่องเหล่านี้ แสดงให้เห็นถึงความคิดมีศิลปะในการเล่าเรื่องของนักเขียนรางวัลซีไรต์ ที่ได้แฝงคติ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ไว้ในเนื้อหาเรื่องสั้น ผ่านตัวละครเด็กหญิง อันเป็นกลวิธีในการเล่าเรื่องที่ทรงพลัง จนทำให้เรื่องสั้น สร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ซึ่งต้องขบคิด และตีความพฤติกรรมของตัวละครอย่างต่อเนื่อง*

ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ด้าน คือ ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ไม่ปรากฏชัด ในรวมเรื่องสั้น ชุดก่อกองทราย จากการวิเคราะห์เนื้อหาผ่านเรื่องสั้นย่อยทั้ง 12 เรื่อง เพราะพฤติกรรมตามตัวชี้วัดของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งสามด้าน เป็นไปในเชิงผลการจัดการศึกษา ซึ่งไม่ได้ปรากฏชัดในวรรณกรรมเรื่องสั้น เพราะธรรมชาติของสื่อ คือเรื่องสั้น ไม่ใชบทเรียน ไม่ได้มีหน้าที่ในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยตรง เหมือนกับตำราเรียน

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องสั้น รางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551สรุปได้ว่า เนื้อหาในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน จำนวน 5 ประการ จาก 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย อยู่อย่างพอเพียงและมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ด้าน คือ ใฝ่เรียนรู้รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ไม่ปรากฏชัด

อภิปรายผลได้ว่า ความสอดคล้องของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในเรื่องสั้นย่อยต่าง ๆ ที่ผ่าน การวิเคราะห์เนื้อหานั้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อความในเรื่องสั้น ซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่องราวในเรื่องสั้น ซึ่งแฝงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใดด้านหนึ่ง ที่จะต้องอ่านวิเคราะห์และตีความให้ชัดเจนว่า พฤติกรรมของข้อความซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่องสั้นนั้น สอดคล้องกับคำนิยามและพฤติกรรมของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อนั้น เมื่อเห็นว่า มีความสอดคล้องกัน ก็พรรณนาวิเคราะห์ว่า เนื้อหาเรื่องสั้นที่เห็นว่า สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อนั้น ควรเป็นเนื้อเดียวกันคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะมีความสอดคล้องกัน หรือเป็นไปเพื่อสะท้อนถึงคุณลักษณะอัน

พึงประสงค์ข้อนั้น ด้วยเป็นผลจากความมุ่งหมายที่เกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นผลของการอ่านวิเคราะห์ อาทิ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ที่ปรากฏในเนื้อหาเรื่องสั้นย่อย เรื่องความตกต่ำ โดยเฉพาะความภักดีและศรัทธาต่อศาสนา โดยเนื้อหาที่เป็นข้อความของตัวละคร ซึ่งรำลึกถึงความสำคัญศาสนา ความว่า *ทุก ๆ อย่างมันจะต้องคืนดีอะไรที่เคยเปลี่ยนแปลงไปจากครรลองอันชอบธรรม จะต้องหวนสู่รอยเก่า ๆ อีกครั้ง นี่เป็นความเชื่อของโตะซีติง ชายชรายังคงเชื่อมั่นในวิถีทางแห่งฮัลละห์ หรือข้อความที่ว่า โตะซีติงยังเชื่ออีกอย่างหนึ่ง ว่า อะไรก็ตามที่อายิสัน ได้อุตรสร้างขึ้นมา โดยผิดไปจากจารีตอันดีงาม มันจะต้อง ไม่ยั่งยืน และข้อความว่าชีวิตของโตะซีติง ไม่มีอะไรที่พิเศษไปจากคนอื่น ๆ หากจะมีบ้าง ก็เพียงแต่โตะซีติง มีฮัลละห์อยู่ในวิญญาณ มีความดีและความเมตตาอยู่ในใจ มีความเอื้ออาทรอยู่ในสายเลือดและมีความอ่อนโยน อยู่ที่ริมฝีปาก จากข้อความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาเรื่องสั้นชุดก่อกองทรายนี้ ได้มีการสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไว้ในเนื้อหา ซึ่งเมื่อได้อ่านวิเคราะห์เนื้อหา และตีความกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก็เห็นว่า มีความสอดคล้องกัน รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงานได้ปรากฏอยู่ เพราะธรรมชาติของการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ในเรื่องสั้นนั้น นอกจากนักเขียนจะกำหนดแนวคิดสำคัญและกลวิธีในการเล่าเรื่องไว้แล้ว การสอดแทรกคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ไว้ในเรื่องสั้น จะเป็นกลวิธีสิ่งหนึ่งซึ่งนักเขียน จะใช้ผูกเรื่อง เพื่อเป็นปมให้ผู้อ่านได้เกิดความคิดตาม หรือเพื่อเป็นคติสอนใจแฝงไว้ทางอ้อม ถึงแม้ว่า เรื่องสั้น จะไม่ได้ มีหน้าที่ในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้โดยตรง เหมือนแบบเรียนในรายวิชาก็ตาม จากการอภิปรายผลถึงการวิเคราะห์เนื้อหาจากเรื่องสั้น ชุดก่อกองทรายนี้เป็นไปตามแนวคิดของโกชัย สาริกบุตร และสมพร สาริกบุตร (2520: 14-16) ซึ่งกล่าวถึงวิธีวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือ ว่าควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ โดยเฉพาะการวิเคราะห์เพื่อตัดสินและจะประเมินคุณค่าบางประการของหนังสือเล่มนั้น โดยการอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในเรื่องสั้น ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ ธัญญา ที่เกิดขึ้นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญพล ธิตา (2557) ซึ่งได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดยมิตัดดูประสงค์ เพื่อศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 12 เล่ม ซึ่งนำเสนอผลการศึกษาดังวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา มี 8 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมีจิตสาธารณะ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านรักความเป็นไทย ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านมีวินัยและด้านซื่อสัตย์ ตามลำดับ*

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องสั้น รางวัลซีไรต์ ชุดก่อกอง

กองทราย ของไพฑูรย์ รัชญา ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถเสนอแนะให้ครูผู้สอน ในรายวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน สามารถสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียนได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนานิสัยการอ่านและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วย

เอกสารอ้างอิง

- โกชัย สาริกบุตร และสมพร สาริกบุตร. (2520). **การวิเคราะห์และการประเมินผลแบบเรียน**. เชียงใหม่: กลางเวียง.
- จิราพร พรายมณี. (2553). **การวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจากโจทย์ปัญหา**
ในหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา.
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปัญจพล ธิดา. (2557, มกราคม-เมษายน). การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**; ว.มร. 8 (1): 65-71.
- ไพฑูรย์ รัชญา (นามปากกา). (2551). **ก่อกองทราย**. รวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปี พ.ศ. 2530. พิมพ์ครั้งที่ 35. กรุงเทพฯ: นาคร.
- สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2547). **๒๕ ปี ซีไรต์ รวมบทวิจารณ์คัดสรร**. กรุงเทพฯ: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สันติภาพ ชารัมย์และคณะ. (2554, มกราคม-มิถุนายน). กลวิธี การเล่าเรื่องแบบแปลกใหม่ จากเรื่องสั้นในนิตยสาร ช่อการเกิด พ.ศ. 2550-2553. **วารสารบรรณศาสตร์ มศว**. 5 (1): 58-59.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
- อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์. (2557). **ชีวิตกับวรรณกรรม**. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.